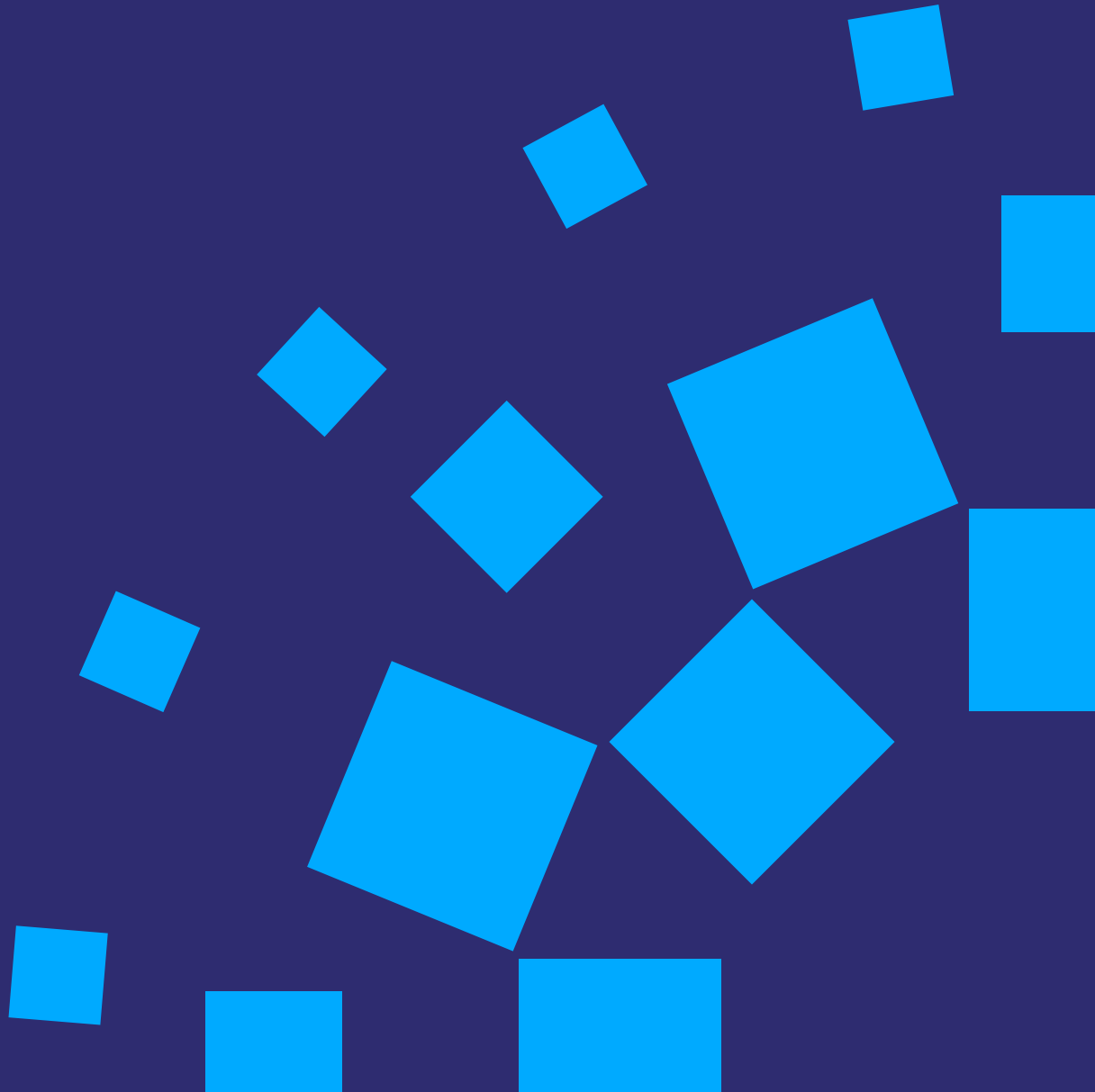

College of
Policing

Working together
to keep people safe

Cod Ymarfer ar wybodaeth yr heddlu a rheoli cofnodion **Gorffennaf 2023**

Cod Ymarfer ar Reoli Gwybodaeth a Chofnodion yr Heddlu

Cyflwynwyd i'r Senedd yn unol ag Adran 39A(5) o Ddeddf yr Heddlu 1996, fel y'i diwygiwyd gan Adran 124(5) o Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma 2014

Gorffennaf 2023

Hawlfraint y Coleg Plismona Cyfyngedig 2023

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth sy'n hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd y deiliaid hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn www.gov.uk/official-documents.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch y cyhoeddiad hwn atom yn contactus@college.police.uk

ISBN 978-1-5286-4281-1

E02936199 07/23

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys o leiaf 40% o gynnwys ffibr wedi'i ailgylchu

Argraffwyd yn y DU gan HH Associates Ltd. ar ran Rheolwr
Llyfrfa Ei Mawrhydi

SLIP CYWIRIAD

Teitl: Cod Ymarfer ar Reoli Gwybodaeth a Chofnodion yr Heddlu

Sesiwn: 2022-23

ISBN: 978-1-5286-4281-1

Cyflwynwyd i'r Senedd ar 20 Gorffennaf 2023

Cywiriad:

Tudalen 5, paragraff 2.6

Mae'r testun yn darllen ar hyn o bryd:

2.6 Dylid ystyried y Cod hwn ochr yn ochr â chodau ymarfer eraill sy'n ymwneud â gwahanol agweddau ar reoli gwybodaeth a chofnodion, megis (ond heb fod yn gyfyngedig i) y codau ymarfer ar:

- Gyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu (PNC) a Chronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith (LED)

Dylai'r testun ddarllen:

2.6 Dylid ystyried y Cod hwn ochr yn ochr â chodau ymarfer eraill sy'n ymwneud â gwahanol agweddau ar reoli gwybodaeth a chofnodion, megis (ond heb fod yn gyfyngedig i) y codau ymarfer ar:

- Gyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu (PNC) a Gwasanaeth Data Gorfodi'r Gyfraith (LEDS)

Dyddiad cywiro: 18 Medi 2023

Cynnwys

1 Rhagymadrodd	1
2 Pwrpas y Cod	4
3 Sail stsudol y Cod	7
4 Egwyddorion allweddol ar gyfer rheoli cofnodion a gwybodaeth yr heddlu	8
5 Gofynion sefydliadol	17
6 Rhannu gwybodaeth	18
7 Geirfa termau	21

1 Cyflwyniad

- 1.1 Mae rheoli gwybodaeth a chofnodion yn swyddogaeth sefydliadol a gyflawnir ar gyfer rheoli gwybodaeth yn effeithiol drwy gydol ei chylch oes (creu, defnyddio, cadw, gwerthuso a gwaredu), ac ar draws pob agwedd ar blismona. Mae'n swyddogaeth sy'n hanfodol i gyflawni blaenoriaethau craidd y gwasanaeth: amddiffyn y cyhoedd a lleihau troseddau.
- 1.2 Mae natur gwybodaeth yr heddlu yn newid yn gyson wrth i dechnoleg newydd ddod i'r amlwg. Mae pob technoleg newydd yn cyflwyno materion moesegol a chyfreithiol newydd, a dylid ei hategu gan ganllawiau pwrpasol. Fodd bynnag, dylid rheoli holl wybodaeth yr heddlu, yn weithredol ac yn gorfforaethol, drwy gydol ei gylch oes yn unol â'r Cod hwn.
- 1.3 Mae gwybodaeth a gofnodir gan heddluoedd, y mae pob un ohonynt yn ddarostyngedig i'r Cod hwn, yn perthyn yn fras i ddau gategori: gwybodaeth gorfforaethol yr heddlu a gwybodaeth weithredol yr heddlu. Gall y ddau gategori gynnwys gwybodaeth sy'n ymwneud ag unigolyn a nodwyd neu adnabyddadwy, sy'n gyfystyr â data personol. Mae'n rhaid i heddluoedd sy'n prosesu data personol wneud hynny yn unol â'r ddeddfwriaeth diogelu data berthnasol, Deddf Diogelu Data 2018 (DPA 2018) a/neu y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (UK GDPR).
- 1.4 Fodd bynnag, mae'n rhaid rheoli pob cofnod, boed yn cynnwys data personol ai peidio, yn unol ag egwyddorion y cod hwn. Diffinnir y ddau gategori o wybodaeth fel a ganlyn.
- 1.5 Gwybodaeth yw gwybodaeth gorfforaethol yr heddlu sy'n cael ei phrosesu i alluogi rhyddhau gwasanaethau'r heddlu, megis gwybodaeth ariannol, polisiâu a gweithdrefnau, a gwybodaeth yn ymwneud â gweithwyr, megis cofnodion personél a disgyblu.
- 1.6 Gwybodaeth weithredol yr heddlu yw gwybodaeth a gofnodir at ddiben plismona, yn bennaf – ond nid yn gyfan gwbl – ar gyfer:
 - diogelu bywyd ac eiddo
 - cadw trefn
 - atal cyflawni troseddau
 - dod â throseddwyr o flaen eu gwell

- unrhyw ssyletswydd neu gyfrifoldeb heddlu arall sy'n codi o gyfraith gyffredin neu statud
- 1.7 Dylid nodi bod yr amrediad o ddibenion plismona yn ehangach na'r diffiniad canlynol o ddiben gorfodi'r gyfraith, y darperir ar ei gyfer yn adran 31 o Ran 3 o Ddeddf Diogelu Data 2018:
- 'Atal, ymchwilio, canfod neu erlyn troseddau neu gyflawni tramgwyddau troseddol, gan gynnwys diogelu rhag ac atal bygythiadau i ddiogelwch y cyhoedd.'
- 1.8 Mae'r cysyniad ehangach hwn o ddiben plismona yn adlewyrchu'r ffaith bod y dasg blismona yn ymestyn y tu hwnt i orfodi'r gyfraith.
- 1.9 Bydd y rhan fwyaf o wybodaeth weithredol yr heddlu yn cynnwys data personol ac yn cael ei phrosesu at ddibenion gorfodi'r gyfraith, felly bydd yn ddarostyngedig i ofynion Rhan 3 o Ddeddf Diogelu Data 2018. Fodd bynnag, bydd rhai gweithgareddau prosesu data personol yn cael eu hystyried yn brosesu cyffredinol yn amodol ar GDPR y DU.
- 1.10 Mae'r egwyddorion craidd ar gyfer prosesu pob math o wybodaeth sy'n dod yn gofnod yn weddol debyg ar gyfer y ddau gategori. Fodd bynnag, mae natur gwybodaeth weithredol a gofnodir gan yr heddlu yn gofyn am fesurau diogelu ychwanegol, a adlewyrchir yn y Cod hwn a chanllawiau cenedlaethol ategol.
- 1.11 O ganlyniad, mae'n bwysig gwahaniaethu rhwng gwybodaeth a gofnodir at ddiben plismona a'r wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer swyddogaethau corfforaethol sy'n cefnogi'r gwasanaeth i gyflawni.
- 1.12 Gall deunydd cudd a gynhwysir yng nghofnodion yr heddlu fod yn destun mesurau diogelu ychwanegol a gynhwysir yn Neddf Pwerau Ymchwilio 2016, Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 a chodau ymarfer cysylltiedig.
- 1.13 Mae unrhyw gyfeiriad at wybodaeth yr heddlu yn y Cod hwn (neu wybodaeth yn unig) yn ymwneud â'r ddau gategori o wybodaeth, sef gwybodaeth weithredol a chorfforaethol, a gall gynnwys data personol neu beidio.
- 1.14 Mae'n rhaid cofnodi gwybodaeth a chreu cofnodion pan fo angen at ddiben gweithredol neu gorfforaethol yr heddlu. Dylai heddluoedd

gasglu digon o wybodaeth dechnegol a chyd-destunol (metadata) i allu:

- trin a rheoli eu gwybodaeth
- pennu mynediad
- rheoli, canfod a deall yr wybodaeth honno yn y dyfodol

Dylid cadw metadata yn y fath fodd fel ei fod yn parhau i fod yn ddibynadwy ac yn hygyrch cyhyd ag y bo angen.

- 1.15 Wrth gofnodi gwybodaeth yr heddlu, dylid cadw at yr Arfer Proffesiynol Awdurdodedig (APP) ar wahân sy'n cefnogi'r Cod hwn¹.
- 1.16 Er mwyn cyflawni swyddogaethau plismona, mae'n rhaid i heddluoedd reoli gwybodaeth o amrywiaeth o ffynonellau ac mewn nifer o wahanol ffurfiau (er enghraifft, digidol, papur, biometrig).
- 1.17 Gall cyfeiriadau at gofnodion gyfeirio at unrhyw fformat neu gyfrwng penodol, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i):
 - cofnodion yn cynnwys gwybodaeth fiometrig
 - cofnodion copi caled, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i):
 - bapur
 - microffilm
 - microfiche
 - DVDau
 - tapiau sain a fideo
 - cofnodion digidol, gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i):
 - gronfeydd data
 - sain a fideo
 - gwybodaeth a grëwyd ar ddyfeisiau symudol
 - taenlenni
 - dogfennau ar brosesydd geiriau
 - negeseuon e-bost

1 APP Rheoli Gwybodaeth

2 Pwrpas y Cod

- 2.1 Mynegodd adroddiad Panel Annibynnol Hillsborough (HIP) yn 2009 a'r adroddiad ar brofiad teuluoedd Hillsborough yn 2017 bryderon bod y modd y rheolir cofnodion a gwybodaeth yr heddlu yn amrywiol ac yn anghyson. Roedd hyn, yn ei dro, wedi effeithio ar eu gallu i ymchwilio'n llawn i'r materion dan sylw. Mae'r Cod hwn yn ceisio mynd i'r afael â'r materion sy'n ymwneud â rheoli gwybodaeth a chofnodion yr heddlu a nodir yn yr adroddiadau uchod.
- 2.2 Mae'r Cod hwn yn cymryd lle Cod Ymarfer Rheoli Gwybodaeth Heddlu (MoPI) 2005. Mae'n ehangu cymhwysedd y Cod MoPI gwreiddiol y tu hwnt i gofnodion sy'n cynnwys gwybodaeth weithredol yr heddlu i gynnwys gwybodaeth gorfforaethol yr heddlu. Mae hefyd yn diweddarau'r Cod yng ngoleuni datblygiadau deddfwriaethol a datblygiadau eraill cysylltiedig. Mae'r Cod hefyd yn ceisio sicrhau cysondeb yn y ffordd y mae heddluoedd yn cadw cofnodion er budd y cyhoedd.
- 2.3 Pwrpas y Cod hwn yw:
- gosod egwyddorion cenedlaethol ar gyfer rheoli gwybodaeth a chofnodion yr heddlu
 - darparu templed y gellir seilio archwiliadau rheoli gwybodaeth yn ei erbyn
 - darparu arweiniad ynghylch y swyddogaethau sydd eu hangen wrth ddatblygu systemau TG newydd

Mae'n darparu fframwaith i gefnogi dull cydlynol, moesegol, effeithiol a chyfreithlon o reoli'r holl wybodaeth a chofnodion o fewn gwasanaeth yr heddlu. Bydd hyn, yn ei dro, yn gwneud y mwyaf o'r cyfleoedd a'r buddion y mae rheoli gwybodaeth a chofnodion da yn eu darparu.

- 2.4 Bydd hyn yn gwella atebolrwydd ac yn cynyddu hyder y cyhoedd yn y ffordd y mae gwybodaeth yn cael ei rheoli gan heddluoedd.
- 2.5 Mae rheoli gwybodaeth a chofnodion ym maes plismona eisoes yn ddarostyngedig i nifer o rwymedigaethau a safonau statudol. Mae'r Cod hwn yn adeiladu ar ofynion cyfreithiol presennol ar gyfer rheoli gwybodaeth a chofnodion, ac mae'n rhaid ei ystyried ar y cyd â'r holl ofynion deddfwriaethol a rheoliadol perthnasol. Mewn perthynas â data personol, yn benodol, mae hyn yn cynnwys y gofynion statudol a nodir

yn GDPR y DU a DPA 2018. Er bod GDPR y DU a DPA 2018 yn sail i'r Cod mewn perthynas â chofnodion sy'n cynnwys data personol, mae ei ddiben yn ehangach na bodloni gofynion diogelu data yn unig ac mae'n cwmpasu rheolaeth drwy gydol cylch oes cofnodion.

- 2.6 Dylid ystyried y Cod hwn ochr yn ochr â chodau ymarfer eraill sy'n ymwneud â gwahanol agweddau ar reoli gwybodaeth a chofnodion, megis (ond heb fod yn gyfyngedig i) y codau ymarfer ar:
- Gyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu (PNC) a Chronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith (LED)
 - Cronfa Ddata Genedlaethol yr Heddlu (PND)
 - rheoli cofnodion a gyhoeddwyd o dan Adran 46 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000
 - Cod Ymarfer yr ICO ar rannu data
- 2.7 Dylid cymhwyso'r Cod hefyd ochr yn ochr â dyletswyddau a chyfrifoldebau cyfreithiol a phlisma eraill, megis y rhai a nodir yng Nghod Moeseg y Coleg Plisma.
- 2.8 Bydd canllawiau ategol cyflenwol cenedlaethol yn rhoi cyngor ar sut y dylid gweithredu'r Cod hwn i sicrhau cydymffurfiaeth. Cyhoeddir y canllawiau ategol hyn gan y Coleg Plisma ar ffurf APP, gan Gyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu (NPCC), gan y Swyddfa Gartref. a/neu gan gyrrff rheoleiddio cenedlaethol fel yr ICO.

Rôl asiantaethau eraill wrth oruchwylio'r cod.

- 2.9 Mae HMICFRS yn monitro ac yn adrodd ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yr heddlu, â'r nod o annog gwelliant. Gall HMICFRS archwilio'r ffordd y mae heddluoedd yn rheoli gwybodaeth a chofnodion fel rhan o'u hadolygiadau thematig blynyddol, os penderfynir bod hwn yn fater blaenoriaeth.
- 2.10 Yr ICO yw'r awdurdod rheoleiddio annibynnol sy'n gyfrifol am gynnal hawliau gwybodaeth yn y DU, yn fwyaf amlwg GDPR y DU, DPA 2018 a'r FOIA, ac o dan y rhain mae ganddi bwerau i ymateb i bryderon gan wrthrychau data ac i gymryd camau i sicrhau bod sefydliadau yn bodloni eu rhwymedigaethau hawliau gwybodaeth. Bydd yr ICO yn ystyried cydymffurfio â'r Cod fel rhan o'u harchwiliadau diogelu data ehangach lle mae rheoli cofnodion yn dod o fewn cwmpas.

- 2.11 Bydd y Coleg Plismona yn cyhoeddi'r Cod a, chyda chymeradwyaeth yr Ysgrifennydd Cartref, gall ei ddiwygio lle bo angen, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, gan sicrhau ei fod yn parhau'n gywir ac yn berthnasol ar gyfer plismona. Bydd y Coleg hefyd yn cyhoeddi canllawiau ategol y cyfeirir atynt drwy gydol y Cod hwn.
- 2.12 Bydd yr NPCC yn goruchwyllo cofnodion heddlu a rheoli gwybodaeth yn genedlaethol, gan gyhoeddi polisi a chanllawiau ategol yn ôl yr angen.
- 2.13 Mae gan gomisiynwyr heddlu a throseddu (CHTh), a swyddogion cyfatebol, ddyletswydd i ddwyn prif gwnstabiliaid i gyfrif am gyflawni eu holl swyddogaethau, gan gynnwys rheoli gwybodaeth a chofnodion yr heddlu.

3 Sail statudol y Cod

- 3.1 Cyhoeddwyd y Cod Ymarfer hwn ar 12 Gorffennaf 2023.
- 3.2 Mae'r Cod Ymarfer ar Reoli Gwybodaeth a Chofnodion yr Heddlu ('y Cod') wedi'i gyhoeddi gan y Coleg Plismona â chymeradwyaeth yr Ysgrifennydd Gwladol dros yr Adran Gartref. Fe'i gwneir o dan adran 39A o Ddeddf yr Heddlu 1996, sy'n caniatáu i'r Coleg Plismona, â chymeradwyaeth yr Ysgrifennydd Gwladol, i ddosbarthu codiau ymarfer yn ymwneud a chyflawni eu swyddogaethau gan brif swyddogion heddlu os yw'r Coleg yn ystyried:
- ei bod yn angenrheidiol i wneud hynny er mwyn hyrwyddo effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd heddluoedd yn gyffredinol
 - ei bod yn angenrheidiol i wneud hynny er mwyn hwyluso cyflawni gan aelodau o unrhyw ddau lu neu ragor o weithrediadau ar y cyd neu gydlynedig, neu
 - ei fod am unrhyw reswm arall er y budd cenedlaethol i wneud hynny
- 3.3 Mae'r Cod:
- yn gymwys i'r heddluoedd a gynhelir ar gyfer ardaloedd heddlu Cymru a Lloegr, fel y'u diffinnir yn adran 1 o Ddeddf yr Heddlu 1996 (neu fel y'i diffinnir mewn unrhyw ddeddfwriaeth ddilynol)
 - yn ymwneud yn benodol â phrif swyddogion wrth iddynt gyflawni eu swyddogaethau
- 3.4 Wrth gyflawni unrhyw swyddogaeth y mae'r cod ymarfer yn ymwneud â hi, mae'n rhaid i brif swyddog heddlu roi sylw i'r cod hwn.
- 3.5 Gall y Cof gael ei ystyried mewn llys barn a chyfeirio ato mewn achosion disgyblaethol. Bydd y Cod yn cael ei ystyried gan y rheini sy'n dal defnyddwyr i gyfrif am ymarfer rheoli data mewn cyd-destun gorfodi cyfraith neu ddiogelu - er enghraifft, Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) neu'r Swyddfa Annibynnol ar gyfer Ymddygiad yr Heddlu (IOPC).
- 3.6 Dylai prif swyddogion sicrhau bod unrhyw un sydd o dan eu cyfarwyddyd a'u rheolaeth sy'n defnyddio gwybodaeth yn gwneud hynny yn unol â'r safonau a nodir yn y Cod a'r ddeddfwriaeth berthnasol. Dylai prif swyddogion hefyd sicrhau bod y defnyddwyr hynny yn ymwybodol o'r canlyniadau posibl pe byddent yn methu a gweithredu yn unol â'r safonau, fel yr amlinellir yn y Cod neu'r ddeddfwriaeth berthnasol.

4 Egwyddorion allweddol sy'n llywodraethu rheolaeth cofnodion a gwybodaeth yr heddlu

- 4.1 Mae'r egwyddorion canlynol yn llywodraethu'r gwaith o reoli holl wybodaeth a chofnodion yr heddlu, felly er bod rhywfaint o debygrwydd, mae'r egwyddorion hyn yn berthnasol i gategori ehangach o ddata na'r egwyddorion diogelu data y darperir ar eu cyfer yn DPA 2018. Wrth brosesu data personol, dylai prif swyddogion hefyd roi sylw i ganllawiau cenedlaethol ar egwyddorion y Ddeddf Diogelu Data.
- 4.2 Bydd creu a rheoli gwybodaeth yr heddlu yn unol ag egwyddorion y Cod hwn yn arwain at wybodaeth fydd:
- yn gallu cael ei lleoli, ei chyrchu, ei hadalw a'i dehongli'n gywir pan fo angen
 - yn gallu cefnogi gwneud penderfyniadau, rhag-weld ac effeithlonrwyddau effeithiol
 - gellir ymddiried ynnddi fel un gyflawn a chywir, gan gynyddu hyder y cyhoedd a gweithwyr
 - wedi'i gasglu'n gyfreithlon ac yn foesebol, ac yn cael ei defnyddio at y diben y'i casglwyd ar ei gyfer
 - yn cael ei hadolygu o bryd i'w gilydd, i sicrhau nad yw'n cael ei chadw am gyfnod hwy nag sy'n ofynnol at y diben y'i cofnodwyd ar ei gyfer
 - yn helpu heddluoedd i reoli risg, amddiffyn y diamddiffyn a dod â throeddwy'r o flaen eu gwell
- 4.3 Mae gwerth gwybodaeth yr heddlu yn aml yn cael ei anwybyddu. Gall rheolaeth wael o wybodaeth arwain at:
- effaith ar hawliau unigolion, gan achosi trallod personol
 - colli cyfleoedd i rannu gwybodaeth
 - gwneud penderfyniadau gwael
 - anghysondeb yn y dull o reoli risg a bregusrwydd ar draws y gwasanaeth

- niwed i enw da
- costau diangen ac aneffeithlonrwydd, megis dirwyon rheoleiddiol, amser i adalw gwybodaeth, a storio a chadw gwybodaeth ddiangen
- anallu i ddeall lefel y risg y gall person ei chyflwyno, neu lefel y risg y gallai person fod yn destun iddi

4.4 Mae rheoli gwybodaeth a chofnodion yn dda yn lliniaru risgiau sy'n ymwneud â gwybodaeth ac yn creu cyfleoedd.

Egwyddor 1: Llywodraethu

- 4.5 Dylai prif swyddogion sicrhau bod gan eu heddlu drefniadau llywodraethu priodol ar gyfer rheoli gwybodaeth a chofnodion yr heddlu, gan gynnwys atebolrwydd a pherchnogaeth. Mae'r prif gwnstabl neu'r Comisiynydd, fel rheolwr, yn gyfrifol am sicrhau bod mesurau technegol a threfniadol priodol yn eu lle i gydymffurfio â'r Cod hwn, a bod y mesurau hyn yn cael eu diweddarau a'u hadolygu pan fo angen.
- 4.6 Dylai prif swyddogion ddynodi swyddogion neu staff o hynafedd a gwybodaeth addas yn uwch berchnogion risg gwybodaeth (SIROs), perchnogion asedau gwybodaeth (IAOs) a swyddogion diogelu data (DPOs). Mae rôl y DPO yn ofynnol o dan Erthygl 37 o GDPR y DU ac adran 69 o DPA 2018.
- 4.7 Dylai prif swyddogion sicrhau bod trefniadau llywodraethu'r heddlu, trwy SIRO yr heddlu, yn ymgorffori risg gwybodaeth ac yn cynnwys llwybrau eglur ar gyfer uwchgyfeirio. Dylent sicrhau bod cynlluniau ar waith i reoli achosion o dorri amodau gwybodaeth, gan gynnwys digwyddiadau seiber, yn effeithiol. Dylai'r cynlluniau bwysleisio pwysigrwydd asesu a lliniaru'r risg sy'n gysylltiedig â'r toriad a'r opsiynau adfer sydd ar gael pan fydd deunydd yn cael ei ddatgelu'n anghyfreithlon.
- 4.8 Dylai prif swyddogion sicrhau bod deiliaid swyddi unigol yn eu lle â chyfrifoldeb am reoli cofnodion, diogelwch gwybodaeth, diogelu data a rhyddid gwybodaeth o ddydd i ddydd.
- 4.9 Dylid datblygu strategaethau a chynlluniau tactegol i ymgorffori arfer da. Dylai prif swyddogion hyrwyddo amgylchedd a diwylliant lle mae buddion a chyfrifoldeb cadw data personol yn cael eu deall, gan sicrhau bod mynediad, prosesu a chadw yn gyfreithlon.

- 4.10 Dylai prif swyddogion sicrhau bod cynllun dosbarthu neu dacsonomeg cyson yn cael ei ddatblygu a'i gymhwyso, er mwyn trefnu a mynegeo cofnodion i hwyluso adalw yn hawdd.
- 4.11 Mae cofnodion a grëir ac a geir wrth gyflawni dyletswydd, ac unrhyw ddyblygiadau a chopïau o'r cofnodion hyn, yn parhau i fod yn eiddo i'r heddlu. Dylai prif swyddogion sicrhau bod gan eu heddlu systemau a phrosesau ar waith i sicrhau y rhoddir cyfrif am y cofnodion hyn pan fydd unigolion yn gadael y sefydliad.
- 4.12 Dylai prif swyddogion sefydlu a chynnal polisiau rheoli gwybodaeth a chofnodion o fewn eu heddluoedd sy'n cydymffurfio â chanllawiau cenedlaethol ategol ac egwyddorion y Cod hwn.
- 4.13 Dylai prif swyddogion asesu eu polisiau a'u gweithdrefnau yn erbyn gofynion y Cod a'r canllawiau cysylltiedig yn rheolaidd, a'u diweddarau os oes angen. Dylid cynnwys risgiau sy'n gysylltiedig â diffyg cydymffurfio yn fframwaith rheoli risg yr heddlu.

Egwyddor 2: Tryloywder

- 4.14 mae'n rhaid i brif swyddogion sicrhau, lle bo'n briodol, bod eu heddlu yn dryloyw² gyda'r cyhoedd ynghylch natur a math y cofnodion a'r wybodaeth sydd ganddynt, a sut a pham y mae eu gwybodaeth yn cael ei phrosesu. I gynorthwyo â hyn, mae'n rhaid iddynt gyhoeddi hysbysiad preifatrwydd yn unol â'r canllawiau a gyhoeddwyd ar wefan yr ICO.
- 4.15 Mewn perthynas â data personol nad yw'n cael ei brosesu at ddiben gorfodi'r gyfraith, mae Erthygl 5 o GDPR y DU yn ei gwneud yn ofynnol i heddluoedd ei brosesu 'yn gyfreithlon, yn deg ac mewn modd tryloyw mewn perthynas ag unigolion'.
- 4.16 Fodd bynnag, nid yw'r egwyddor gyfatebol yn adran 35 o Ddeddf Diogelu Data 2018, sy'n ymdrin â phrosesu at ddibenion gorfodi'r gyfraith, yn cynnwys y gofyniad am dryloywder. Mae hyn oherwydd y potensial i niweidio ymchwiliad gorfodi'r gyfraith sy'n mynd rhagddo mewn rhai amgylchiadau, sy'n golygu efallai na fydd tryloywder llawn yn bosibl.

2 Wedi'u nodi o dan ddyletswyddau cyffredinol y rheolwr yn adran 44 o Ddeddf Diogelu Data 2018.

4.17 Ni ddylai tryloywder ddiystyru cyfrinachedd gweithredol a phersonol angenrheidiol. Er y dylid rheoli gwybodaeth yr heddlu a gafwyd yn gudd yn yr un modd â chofnodion eraill, sef eu bod yn cael eu hadolygu a'u dileu unwaith nad oes diben plismona mwyach i'w cadw, dylid ystyried rhyddhau gwybodaeth o'r fath ar achos. fesul achos yn unol â DPA 2018 a chanllawiau ICO.

Egwyddor 3: Ansawdd

4.18 Dylai prif swyddogion fod yn rhagweithiol ac ymrwymo i wella ansawdd gwybodaeth er mwyn sicrhau hyder a chysondeb, gwella prosesau gwneud penderfyniadau a diogelu'r cyhoedd rhag niwed. Dylent gyfleu pwysigrwydd gwella ansawdd gwybodaeth a mabwysiadu ymddygiadau i roi ansawdd ar flaen y gad mewn gweithgareddau sy'n ymwneud â data, gwybodaeth a chofnodion.

4.19 Dylid gwneud yr holl staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldeb am ansawdd (cywir, digonol ac nid gormodol) yr wybodaeth y maent yn ei phrosesu. Mae'n rhaid creu a rheoli gwybodaeth a chofnodion yr heddlu yn unol â safonau cenedlaethol (fel y Safonau Cenedlaethol ar gyfer Cofnodi Troseddau a'r Safonau Cenedlaethol ar gyfer Cofnodi Digwyddiadau), canllawiau a rhwymedigaethau statudol.

4.20 Dylai prif swyddogion sicrhau bod dylunio a chynnal a chadw systemau gwybodaeth a chofnodion yn ystyried camau'r cylch bywyd, gan sicrhau cywirdeb, dibynadwyedd, cywirdeb a defnyddioldeb parhaus, a sicrhau nad yw gwerth dilynol yn cael ei beryglu.

4.21 Dylai prif swyddogion fabwysiadu arferion i rag-weld newidiadau mewn technoleg, prosesau a phobl a fydd yn effeithio ar safonau ansawdd gwybodaeth. Dylai prif swyddogion integreiddio safonau ansawdd gwybodaeth i ddyluniad systemau a phrosesau newydd.

Egwyddor 4: Cydymffurfiad

- 4.22 Dylai prif swyddogion roi trefniadau ar waith i sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei thrin yn unol â rhwymedigaethau deddfwriaethol a rheoleiddiol perthnasol, gan gynnwys y canllawiau cenedlaethol ategol.
- 4.23 Mae'n rhaid i systemau awtomataidd a ddefnyddir i brosesu data personol o dan DPA 2018 Rhan 3 (gorfodi'r gyfraith) fodloni'r gofynion cofnodi a nodir yn adran 62 o'r Ddeddf.³
- 4.24 Dylai gwybodaeth weithredol yr heddlu gael ei gwerthuso yn briodol i'r diben plismona y cafodd ei chasglu a'i chofnodi ar ei gyfer⁴. Dylid gwerthuso holl wybodaeth weithredol yr heddlu i bennu:
- bygythiad, risg neu niwed
 - tarddiad
 - ansawdd (gan gynnwys cydymffurfiaeth, cyflawnrwydd, dyblygu a chywirdeb)
 - perthnasedd parhaus i ddiben plismona
 - pa gamau, os o gwbl, y dylid eu cymryd mewn ymateb i'r wybodaeth
- 4.25 Dylai prif swyddogion sicrhau bod IAOau yr heddlu yn ymwybodol o rwymedigaethau eu heddlu i reoli gwybodaeth a'r metadata yn briodol, gan gynnwys cadw, datgelu, cadw a gwaredu. Gall gwaredu fod naill ai'n drosglwyddiad i archif neu'n ddistrywio diogel priodol.
- 4.26 Dylid ymgorffori'r egwyddorion yn y Cod hwn a'r canllawiau cenedlaethol wrth ddylunio, datblygu, caffael a gweithredu systemau a chymwysiadau TG, yn ogystal ag unrhyw newidiadau i systemau presennol.
- 4.27 Mae'n rhaid ymgorffori dull 'diogelu data trwy gynllun a rhagosodiad'⁵ wrth gynllunio ar gyfer gweithgareddau prosesu newydd, yn ogystal ag ar gyfer newidiadau i weithgareddau prosesu. Dylid hefyd ystyried y cyfle i weithredu awtomeiddio prosesau adolygu, cadw a gwaredu.

3 Ar gyfer systemau prosesu awtomataidd a sefydlwyd cyn 6 Mai 2016, rmae'n rhaid cydymffurfio â'r gofynion logio yn adran 62 erbyn 6 Mai 2023. Darperir ar gyfer hyn ym mharagraff 14 o Atodlen 20 i'r Ddeddf.

4 APP Rheoli Gwybodaeth.

5 Adran 57 o Ddeddf Diogelu Data 2018.

- 4.28 Mae'n rhaid i ddiben unrhyw ased technoleg gwybodaeth, a'r meini prawf ar gyfer cofnodi data personol arno, fod yn glir ac wedi'u diffinio er mwyn osgoi unrhyw amwysedd neu gofnodi ad-hoc.
- 4.29 Lle bo modd, dylai bodolaeth yr ased fod yn hysbys i'r cyhoedd, ynghyd â'r meini prawf uchod (paragraff 4.28). Dylai'r wybodaeth a gedwir arni fod yn chwiliadwy a hygyrch, er mwyn galluogi unigolion i arfer eu hawliau diogelu data, megis hawl mynediad priodol⁶.
- 4.30 Mae'n rhaid i wybodaeth a metadata gael eu diogelu'n briodol a'u storio, eu rheoli, eu trin, eu cynnal a'u gwaredu yn unol â Chynllun Dosbarthu Diogelwch y Llywodraeth.
- 4.31 Dylai prif swyddogion roi polisiau, gweithdrefnau a mesurau rheoli ar waith i ddiogelu gwybodaeth a data personol rhag:
- mynediad anawdurdodedig neu ddamweiniol
 - diwygio neu golli gwybodaeth yn unol â gofynion diogelwch diogelu data
- 4.32 Dylai DPO yr heddlu gael y cyfrifoldeb am fonitro cydymffurfiad â pholisiau'r rheolydd, mewn perthynas â diogelu data personol.⁷
- 4.33 Dylai prif swyddogion – drwy fesurau megis offer hunanasesu, asesiadau allanol, adolygiadau gan gymheiriaid a chynlluniau achredu – allu dangos bod eu harferion rheoli gwybodaeth a chofnodion yn cydymffurfio â'r safonau a nodir yn y Cod hwn a pholisiau'r heddlu. Dylent ddatblygu cynlluniau i fynd i'r afael â diffygion a mynd ar drywydd gwelliant parhaus.
- 4.34 Pan ddefnyddir trydydd parti i brosesu data personol (corfforaethol neu weithredol) ar ran heddlu, neu pan fo trefniadau rheolwyr ar y cyd yn eu lle⁸, mae'n rhaid cynnal gwiriadau addas i sicrhau dibynadwyedd y trydydd parti. Mae'n rhaid i drefniadau cytundebol fod yn eu lle, yn unol â'r canllawiau sydd wedi'u cynnwys ar wefan yr ICO.

6 Adran 45 o Ddeddf Diogelu Data 2018.

7 Adran 71 o Ddeddf Diogelu Data 2018.

8 Adrannau 58 a 59 o Ddeddf Diogelu Data 2018.

Egwyddor 5: Hygyrchedd

- 4.35 Dylai prif swyddogion sicrhau bod systemau'r heddlu a ddefnyddir i reoli gwybodaeth a chofnodion yn meddu ar y swyddogaethau angenrheidiol i gadw at egwyddorion y Cod hwn.
- 4.36 Dylai prif swyddogion sicrhau mai dim ond unigolion awdurdodedig sydd ag angen mynediad at eu swyddogaeth gyfreithlon y rhoddir mynediad i wybodaeth.
- 4.37 Dylai prif swyddogion sicrhau bod systemau yn eu lle sy'n ei gwneud yn hawdd deall pa wybodaeth sydd gan yr heddlu. Dylid storio'r wybodaeth mewn ffordd sy'n sicrhau ei bod yn cael ei hadalw'n effeithlon. Yn achos cofnodion sy'n cynnwys data personol, mae'n rhaid i brif swyddogion sicrhau bod gan eu heddlu gofnod ffurfiol, cofnodedig, cynhwysfawr a chywir o weithgareddau prosesu (ROPA)⁹ yn seiliedig ar ymarfer mapio data a adolygir yn rheolaidd.
- 4.38 Dylai prif swyddogion sicrhau bod trefniadau parhad busnes a chynlluniau adfer ar ôl trychineb yn eu lle, i sicrhau bod unrhyw golli gwybodaeth yn cael ei reoli'n briodol, a bod mesurau rheoli yn eu lle i leihau risg a tharfu ar fusnes o ddydd i ddydd.

Egwyddor 6: Adolygu a chadw

- 4.39 Dylai prif swyddogion weithredu'r adolygiad amesurau cadw priodol yn unol a chanllawiau cenedlaethol, gan gynnwys gwybodaeth Coleg ac APP rheoli cofnodion, canllawiau yn ymwneud a deunydd penodol (megis dewunydd cudd, biometrig a thystiolaethol), ac unrhyw atodlen gadw a gyhoeddir gan yr NPCC.
- 4.40 Dylai prif swyddogion sicrhau bod cadw gwybodaeth yn ganlyniad penderfyniad bwriadol a phwrpasol, yn hytrach na sefyllfa ddiodyn o beidio â dileu. Dylai cadw bwriadol, pwrpasol gael ei gynorthwyo hefyd gan systemau TG sy'n galluogi penderfyniadau gofalus, amserol i gael eu cymryd mewn ffordd sy'n cefnogi cyfreithlondeb ac elfennau moesegol y Cod.
- 4.41 Dylai prif swyddogion sicrhau bod cofnodion y mae angen eu cadw i'w defnyddio yn y dyfodol, lle bynnag y bo modd, yn cael eu symud i

9 Mae Adran 61 o DPA 2018 ac Erthygl 30 o GDPR y DU yn ei gwneud yn ofynnol i sefydliadau greu a chynnal cofnod o weithgareddau prosesu (ROPA).

fformatau mwy newydd. a/neu systemau pan fydd y rhai presennol yn darvoud. Er mwyn sicrhau nad yw'r cyd-destun yn cael ei newid na'i golli, dylai'r ymfudiad gynnwys yr holl fetadata perthnasol.

- 4.42 Lle gwneir penderfyniad i gadw cofnod am gyfnod hwy na'r cyfnod cadw dynodedig, mae'n rhaid cofnodi'r cyfiawnhad a'r sail gyfreithlon ar gyfer yr amserlen estynedig .
- 4.43 Dylai prif swyddogion roi trefniadau ar waith ar gyfer dethol cofnodion i'w cadw'n barhaol, yn ogystal â chofnodion sy'n destun ymchwiliadau cyhoeddus parhaus a rhai y cyhoeddwyd eu bod, yn unol â chanllawiau cysylltiedig¹⁰.
- 4.44 O dan Ddeddf Ymchwiliadau 2005, gall fod yn ofynnol i brif swyddogion gadw cofnodion perthnasol ar gyfer yr ymchwiliad cyhyd ag y bo angen. Bydd y rhwymedigaeth i gadw a pheidio â newid neu ddinistrio dogfennau perthnasol yn parhau am gyfnod ymchwiliad.
- 4.45 Dylai prif swyddogion sicrhau bod gwybodaeth a chofnodion yn cael eu cadw dim ond cyhyd â bod pwrpas corfforaethol neu blismona cyfreithlon, tra'n ymwybodol, yn unol â chanllawiau cenedlaethol, o gofnodion sydd o fudd ehangach i'r cyhoedd, at ddibenion ystadegol, gwyddonol neu hanesyddol. gall fod angen cadw estynedig neu barhaol.
- 4.46 Wrth archifo cofnodion sy'n cynnwys data personol, dylai prif swyddogion fod yn ymwybodol o'r mesurau diogelu cyfreithiol yn yr adrannau canlynol o GDPR y DU a DPA 2018:
- Erthygl 89(1) o GDPR y DU
 - adran 19, Rhan 2 o DPA 2018 (prosesu cyffredinol)
 - adran 41, Rhan 3 o DPA 2018 (prosesu gorfodi'r gyfraith)

Egwyddor 7: Gwaredu

- 4.47 Pan na fydd angen gwybodaeth a chofnodion mwyach, neu pan fyddant wedi cyrraedd diwedd eu cyfnod cadw dynodedig, mae'n rhaid bod trefniadau yn eu lle i sicrhau y defnyddir dulliau priodol ar gyfer eu gwaredu. Gall y rhain gynnwys dinistrio diogel neu archifo er budd y cyhoedd at ddibenion hanesyddol neu wyddonol.

¹⁰ APP Archifo er Budd y Cyhoedd.

- 4.48 Dylai prif swyddogion sicrhau bod trefniadau yn eu lle i allu egluro pam nad yw gwybodaeth bellach yn cael ei chadw, naill ai drwy gyfeirio at gofnod o'i dinistrio neu drwy gyfeirio at bolisi'r heddlu.
- 4.49 Lle nad yw dinistrio corfforol yn bosibl - er enghraifft, lle nad oes gan system TG swyddogaeth dileu - mae'n rhaid ystyried dulliau o leihau'r risg i ddefnydd neu amlygiad ychwanegol (er enghraifft, rhoi y tu hwnt i ddefnydd neu gyfyngu ar fynediad) tra bo llw yn gweithio tuag at ddatrysiad TG addas.
- 4.50 Dylai prif swyddogion sicrhau bod trefniadau yn eu lle i archifo dogfennau dethol i'w cadw'n barhaol, yn unol â chanllawiau cenedlaethol, lle nad oes eu hangen mwyach at ddiben corfforaethol neu blismona. Gall hyn fod mewn partneriaeth â gwasanaeth archifau allanol.
- 4.51 Dylai cofnodion corfforol sydd wedi'u harchifo, megis papur a microfiche, gydymffurfio â'r safonau gofal a chadwraeth perthnasol, fel y manylir arnynt mewn canllawiau cenedlaethol a gyhoeddwyd gan y Sefydliad Safonau Prydeinig.
- 4.52 Yn achos cofnodion digidol sy'n bodloni'r meini prawf ar gyfer archifo, rhaid cymryd gofal i sicrhau hygyrchedd, cywirdeb, defnyddioldeb, dibynadwyedd a dilysrwydd hirdymor yn achos darodiad fformat, gan gynnwys lleihau'r golled o ran ansawdd, data neu metadata.
- 4.53 Dylai prif swyddogion sy'n dewis archifo cofnodion i'w cadw'n barhaol gyda darparwr allanol gytuno ar drefniadau llywodraethu trwy gontract prosesu data. Dylai'r cytundeb hwn:
- nodi, ymhlith pethau eraill, y rheolydd
 - egluro pwy sy'n gyfrifol am rwymedigaethau rhyddid gwybodaeth a diogelu data
 - amlinellu proses ar gyfer galw cofnodion yn ôl
- 4.54 Dylai prif swyddogion gadw manylion cofnodion sydd wedi'u harchifo'n barhaol, gan gynnwys manylion yn ymwneud â natur y cofnod, eu cyd-destun a'u lleoliad.

5 Gofynion sefydliadol

Gallu personél

- 5.1 Dylai prif swyddogion nodi'r swyddi allweddol y maent yn cydnabod sydd eu hangen ar gyfer rheoli cofnodion yr heddlu, a dylent sicrhau bod y swyddi'n cael eu llenwi a bod gan y swyddogaeth adnoddau priodol. Er mwyn sicrhau safonau cymhwysedd, dylai prif swyddogion hefyd drefnu dewis priodol, hyfforddiant a datblygiad proffesiynol y rhai a benodir i swyddi o'r fath.
- 5.2 Bydd yr holl swyddogion a staff a gyflogir gan heddluoedd yn ymwneud â chreu cofnodion a phrosesu gwybodaeth. O ganlyniad, dylai prif swyddogion sicrhau eu bod yn cael yr hyfforddiant a'r datblygiad parhaus angenrheidiol sy'n gyson â'u rôl. Dylai prif swyddogion sicrhau bod yr holl staff yn deall eu cyfrifoldeb unigol am y modd y maent yn prosesu ac yn trin gwybodaeth.
- 5.3 Mae hyfforddiant ar gyfer rheoli cofnodion a gwybodaeth nid yn unig i gefnogi cydymffurfiaeth â'r Cod hwn a'r fframwaith cyfreithiol, ond hefyd i sicrhau cysondeb gweithdrefnau ar draws gwasanaeth yr heddlu.

Gallu trefniadol

- 5.4 Dylai prif swyddogion sicrhau bod gan staff yr offer, yr ystafelloedd a'r systemau priodol i gydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol ac i ddilyn egwyddorion y Cod hwn.
- 5.5 Dylai prif swyddogion hefyd sicrhau bod gan eu heddlu yr offer a'r systemau i reoli a threfnu gwybodaeth trwy gydol ei oes, gan gynnwys systemau wrth gefn i adfer ar ôl methiant systemau.

6 Rhannu gwybodaeth

- 6.1 Dylai prif swyddogion gydymffurfio â Chod Ymarfer yr ICO ar rannu data wrth rannu data personol. Mae rhannu data gan heddluoedd at ddibenion gorfodi'r gyfraith benodol yn ddarostyngedig i Ran 3 o DPA 2018, sy'n darparu fframwaith ar wahân ond ategol i'r darpariaethau prosesu cyffredinol o dan GDPR y DU a Rhan 2 o DPA 2018.
- 6.2 Mae GDPR y DU a DPA 2018 yn darparu fframwaith i sicrhau bod data personol yn cael eu rhannu mewn modd teg, cyfreithlon, cymesur a diogel. Ni ddylid ei ystyried yn rhwystr i rannu gwybodaeth yn briodol. Gall rhannu gwybodaeth yn briodol fod o fudd i gymdeithas gyfan ac weithiau gall fod yn fwy niweidiol peidio â rhannu gwybodaeth.

Rhannu gwybodaeth yr heddlu o fewn gwasanaeth heddlu'r DU

- 6.3 Dylai prif swyddogion sicrhau bod gwybodaeth a gofnodir at ddibenion plismona, yn ogystal ag unrhyw asesiadau o'i ddibynadwyedd, ar gael i unrhyw heddlu arall yng Nghymru a Lloegr sydd angen y wybodaeth yn gyfreithlon at eu dibenion plismona. Fodd bynnag, mae hyn yn amodol ar unrhyw ofynion sy'n deillio o ddeddfwriaeth. Mae canllawiau ychwanegol ar gael gan yr APP cenedlaethol ar rannu gwybodaeth a Chod Ymarfer Rhannu Data'r Comisiynydd Gwybodaeth. mae'n rhaid i rannu gwybodaeth yr heddlu sy'n cynnwys data personol fod yn gyfreithlon, yn gymesur ac yn angenrheidiol.
- 6.4 Dylai heddluoedd eraill yn y DU gael yr un graddau o fynediad at wybodaeth ag sydd wedi'i chofnodi at ddibenion plismona gan heddluoedd yng Nghymru a Lloegr. Fodd bynnag, mae hyn yn amodol ar yr un gofynion a amlinellwyd yn y paragraff blaenorol. Mae'n rhaid i'r prif swyddog sy'n gyfrifol am y cofnod hefyd fod yn fodlon bod yr heddlu sy'n ceisio mynediad i'r wybodaeth yn cymhwyso'r egwyddorion a nodir yn y Cod hwn a deddfwriaeth diogelu data (lle gofynnir am ddata personol).
- 6.5 Gall prif swyddogion drefnu bod gwybodaeth yn cael ei rhannu â heddluoedd eraill yn y DU, yn unol â'r ddau baragraff blaenorol, gan:
 - ymateb i geisiadau dwyochrog neu amlochrog am wybodaeth i heddluoedd

- cadw gwybodaeth o'r fath ar systemau TG y gellir rhoi mynediad uniongyrchol iddynt i'r heddluoedd y cyfeirir atynt uchod
- Ianlwytho data o ansawdd uchel yn amserol i systemau cenedlaethol

Rhannu gwybodaeth yr heddlu ag asiantaethau nad ydynt yn ymwneud â gorfodi'r gyfraith yn y DU

- 6.6 Dylai prif swyddogion sicrhau bod prosesau yn eu lle i ganiatáu rhannu gwybodaeth yr heddlu â chyrrff nad ydynt yn rhai gorfodi'r gyfraith pan fo sail gyfreithiol i wneud hynny.
- 6.7 Mewn achosion lle rhennir gwybodaeth yn rheolaidd, dylid gwneud trefniadau ffurfiol trwy ddatblygu contractau prosesu data, Memoranda Cyd-ddealltwriaeth (MoU), cytundebau lefel gwasanaeth (CLG) neu gytundebau rhannu gwybodaeth.
- 6.8 Gellir rhannu data personol a brosesir gan heddluoedd at ddibenion gorfodi'r gyfraith o dan Ran 3 o Ddeddf Diogelu Data 2018 y tu allan i'r heddlu, ar gyfer prosesu nad yw'n ymwneud â gorfodi'r gyfraith o dan GDPR y DU, ar yr amod bod gan y prosesu sail gyfreithiol glir¹¹.

Rhannu gwybodaeth yr heddlu y tu allan i'r DU

- 6.9 Gall prif swyddogion drefnu i awdurdodau gorfodi'r gyfraith y tu allan i'r DU gael gwybodaeth weithredol a chorfforaethol yr heddlu, ar gais, lle mae'r prif swyddog yn fodlon ei bod yn rhesymol a chyfreithlon gwneud hynny at ddiben plismona. Wrth benderfynu beth sy'n rhesymol, dylai prif swyddogion roi sylw i unrhyw ganllawiau neu god cenedlaethol, yn ogystal ag ystyried unrhyw brotocol – boed ar lefel genedlaethol neu leol – y gellir cytuno arno â phobl neu gyrff sydd ag angen gwybodaeth o'r fath.
- 6.10 Lle mae data personol i'w drosglwyddo i heddluoedd y tu allan i'r DU at ddiben gorfodi'r gyfraith, rmae'n rhaid i brif swyddogion gymhwyso'r meini prawf a geir yn adrannau 72 i 78 o DPA 2018 cyn cytuno ar gais o'r fath. Cyn trosglwyddo, dylai prif swyddogion hefyd ystyried unrhyw ganllawiau perthnasol a gyhoeddir gan yr ICO.

11 Adran 36(4) o Ddeddf Diogelu Data 2018.

Rhannu gwybodaeth a ffynonellau gweithredol sensitif yr heddlu

- 6.11 Mae canllawiau cenedlaethol¹² yn darparu ar gyfer rhoi gweithdrefnau arbennig ar waith i gais am fynediad at wybodaeth a gofnodir at ddibenion plismona, mewn achosion lle mae angen diogelu ffynhonnell gwybodaeth sensitif neu'r gweithdrefnau a ddefnyddir i'w chael.

Rhwymedigaethau'r rhai sy'n derbyn gwybodaeth yr heddlu

- 6.12 Dylai prif swyddogion sicrhau bod y rhai sy'n derbyn gwybodaeth yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau. Wrth wneud cytundebau a phrotocolau cenedlaethol neu leol ar gyfer rhannu gwybodaeth â phobl neu gyrff heblaw heddluoedd, neu wrth ymateb i geisiadau unigol am wybodaeth y tu allan i gytundebau neu brotocolau o'r fath, dylai prif swyddogion ystyried y gofynion cyfreithiol a geir yn GDPR a DPA y DU. 2018. Mae canllawiau ar gael gan yr APP cenedlaethol ar rannu gwybodaeth a Chod Ymarfer Rhannu Data'r Comisiynydd Gwybodaeth a chanllawiau ategol.
- 6.13 Os oes gan berson neu gorff sy'n gofyn am wybodaeth hefyd fynediad at wybodaeth arall - ar y pryd neu'n hwyrach - sy'n awgrymu bod yr wybodaeth y gofynnwyd amdani yn anghywir neu'n anghyflawn, dylai'r person neu'r corff hysbysu'r prif swyddog perthnasol am yr anghywirdeb neu'r anghyflawnder hwn yn y foment gynharaf bosibl. Dylent wneud hynny naill ai'n uniongyrchol neu drwy adrodd y manylion i reolwyr y system ganolog yr heddlu y darparwyd y wybodaeth drwyddi.

12 Llawlyfr Canllawiau Diogelu Data.

7 Geirfa termau

Arfer Proffesiynol Awdurdodedig (APP)

Mae APP yn cael ei ddatblygu ac yn eiddo i'r Coleg Plismona a gellir ei gyrchu ar-lein. Dyma'r ffynhonnell swyddogol a mwyaf diweddar o arferion plismona. Mae'n rhan o'r canllawiau atodol sydd ar gael i heddluoedd i helpu i roi'r Cod ar waith.

Data

Mae data yn cynnwys ffigurau amrwd a ffeithiau a gasglwyd gan sefydliad wrth gynnal ei fusnes.

Dosbarthiad Diogelwch y Llywodraeth

Sut mae'r llywodraeth yn dosbarthu asedau gwybodaeth i sicrhau eu bod yn cael eu diogelu'n briodol. Mabwysiadwyd y dull hwn gan wasanaeth yr heddlu.

Gwybodaeth

Gwybodaeth yw data sy'n cael eu prosesu, eu trefnu, eu strwythuro neu eu cyflwyno mewn cyd-destun penodol er mwyn ei wneud yn ddefnyddiol.

Metadata

Data sy'n darparu gwybodaeth am ddata arall.

Data personol

Diffinnir data personol yn adran 3 o Ddeddf Diogelu Data 2018 fel unrhyw wybodaeth sy'n ymwneud ag unigolyn byw a fagodd ei adnabod neu adnabyddadwy. Gallai nodwedd adnabod gynnwys enw, rhif adnabod neu ddata lleoliad. Dylid trin gwybodaeth o'r fath fel data personol, hyd yn oed os mai dim ond ag unigolyn byw y gellir ei gysylltu o bosibl.

Gwybodaeth gorfforaethol yr heddlu

Gwybodaeth yw gwybodaeth gorfforaethol yr heddlu sy'n cael ei phrosesu i alluogi rhyddhau gwasanaethau'r heddlu, megis gwybodaeth ariannol, polisïau a gweithdrefnau, a gwybodaeth sy'n ymwneud â gweithwyr, megis cofnodion personél a disgyblu.

Gwybodaeth weithredol yr heddlu

Gwybodaeth a gofnodir at ddiben plismona yw gwybodaeth weithredol yr heddlu, yn bennaf – ond nid yn gyfan gwbl – ar gyfer:

- diogelu bywyd ac eiddo
- cadw trefn
- atal cyflawni troseddau
- dod â throseddwyr o flaen eu gwell
- unrhyw ddyletswydd neu gyfrifoldeb heddlu arall sy'n codi o gyfraith gyffredin neu statud

Canllawiau ategol

Bydd canllawiau cyflenwol ategol cenedlaethol yn rhoi cyngor ar sut y dylid gweithredu'r Cod hwn er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth. Cyhoeddir y canllawiau ategol hyn gan y Coleg Plismona ar ffurf APP, gan Gyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu (NPCC), gan y Swyddfa Gartref a chan gyrff rheoleiddio cenedlaethol, megis yr ICO.

EO2936199
978-1-5286-4281-1